

Το παραδοσιακό μοντέλο -ιδεολογία

- Φρονηματισμός
- Εθνοκεντρισμός
- Έμφαση στα πολιτικο-στρατιωτικά γεγονότα
- Μεγάλες εθνικές αφηγήσεις με βάση την αρχή του αξιοσημείωτου
- Μονοδιάστατη ανάγνωση του παρελθόντος
- Η αλήθεια είναι μια και μοναδική
- Παρελθοντολογισμός

Το παραδοσιακό μοντέλο-μέθοδος και μέσα διδασκαλίας

- Μετωπική διδασκαλία-αφήγηση
- Αποστήθιση
- Σχήμα εξέταση-παράδοση
- Αποκλειστική χρήση του ενός και μοναδικού σχολικού εγχειριδίου
- Αξιολόγηση: ανάκληση πληροφοριών

Νέο μοντέλο-θεωρίες μάθησης

Η δυναμική των νέων ψυχο-παιδαγωγικών θεωριών

- Jean Piaget
- Jerome Bruner
- Lev Vygotsky
- Howard Gardner

Νέο μοντέλο-ιστοριογραφικές παράμετροι

Η δυναμική της Νέας Ιστορίας στα Πανεπιστήμια (*Annales*, Κοινωνική Ιστορία, μικροϊστορία, βρετανική μαρξιστική ιστοριογραφία)

Νέο μοντέλο-ευρύτερες κοινωνικές και πολιτικές παράμετροι

- Οι εκπαιδευτικοί ως ομάδες πίεσης και φορείς καινοτομιών
- Ριζοσπαστικά κινήματα αμφισβήτησης του κατεστημένου
- Ευρωπαϊκή ενοποίηση

Σύγχρονη διδακτική της Ιστορίας

- Γιατί πρέπει να μαθαίνουμε ιστορία;
- Τι ιστορία πρέπει να μαθαίνουμε;
- Πώς πρέπει να μαθαίνουμε;

Γιατί πρέπει να μαθαίνουμε ιστορία;

HISTORY TEACHERS
Prepare students for the future
by
Teaching about the past!

National Center for History
in the Schools, UCLA

<http://nchs.ucla.edu>

Γιατί πρέπει να μαθαίνουμε ιστορία;

«Ο ρόλος του μαθήματος της ιστορίας δεν είναι να διδάξει. Διδάσκοντας αφαιρεί τη δυνατότητα προβληματισμού για τη λειτουργία της σημερινής κοινωνίας, αφού –ας πω κι αυτό το κοινότοπο– η Ιστορία δεν επαναλαμβάνεται! Ο ρόλος της Ιστορίας είναι μέσω της προσφερόμενης ιστορικής ύλης και μέσω του τρόπου της προσφοράς της ο μαθητής, έχοντας αντιληφθεί τους μηχανισμούς κίνησης της κοινωνίας κατά το παρελθόν, να μπορεί να αντιληφθεί και να εξηγήσει τους μηχανισμούς εξέλιξης της κοινωνίας στην οποία ζει»

B. Κρεμμυδάς

Γιατί πρέπει να μαθαίνουμε ιστορία;

- Ποιον τύπο ανθρώπου και πολίτη θέλουμε;
- *Ιστορική σκέψη έχει ο άνθρωπος που αντιστέκεται στο κοινότοπο πνεύμα, που αποδομεί και ανασυνθέτει, που δεν εξιδανικεύει ούτε δαιμονοποιεί, που προδίδει συνειδητά όλα τα δόγματα αναζητώντας σαν τον Σίσυφο την ιστορική αλήθεια, που μαθητεύει στην υπευθυνότητα, την αλληλεγγύη, την ελευθερία, την ισότητα και τη δημοκρατία...*

Γ. Κόκκινος

Τι ιστορία πρέπει να μαθαίνουμε;

- Όλοι οι τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας
- Πολυμέρεια-θεματικές προσεγγίσεις
- Εξανθρωπισμός της ιστορίας
- Πολυπρισματική-διαθεματική εστίαση
- Οι αλήθειες είναι πολλές
- Διασύνδεση του ιστορικού παρελθόντος με το παρόν και το μέλλον

Πώς πρέπει να μαθαίνουμε;

- Μαθητοκεντρική διδασκαλία
- Ενεργητικές μέθοδοι-παιδαγωγική των δραστηριοτήτων
- Βιωματικές προσεγγίσεις (π.χ. υπόδυση ρόλων, δραματοποίηση)
- Μύηση στην ιστορική μέθοδο
- Κριτική προσέγγιση ιστορικών πηγών

Ιστορικές δεξιότητες

- ❑ Περιγραφή-ανάλυση-σύνθεση
- ❑ Διακρίβωση της αιτιότητας μεταξύ των ιστορικών γεγονότων
- ❑ Επιχειρηματολογία και τεκμηρίωση
- ❑ Κατανόηση της ιστορικότητας των γεγονότων και φαινομένων
- ❑ Διαπραγμάτευση ιστορικών ζητημάτων ως προβλήματα προς επίλυση, υποθέσεις εργασίας
- ❑ Ενσυναίσθηση
- ❑ Κατανόηση της ετερότητας
- ❑ Κριτική επεξεργασία και αναίρεση στερεοτύπων και προκαταλήψεων

Ικανότητα ανάλυσης και αξιοποίησης ποικιλόμορφων ιστορικών πηγών

- Επίσημες αρχειακές πηγές
- Χάρτες
- επιστολές
- Ημερολόγια
- Γελοιογραφίες
- Έργα τέχνης
- Λογοτεχνία
- Εφημερίδες

- Στατιστικοί πίνακες
- Φωτογραφίες
- Κινηματογράφος
- τηλεόραση
- Αφίσες
- Διαφημίσεις
- Τραγούδια
- Προφορικές μαρτυρίες

Στρατηγικές
διδασκαλίας
και μάθησης

```
graph TD; A[Στρατηγικές διδασκαλίας και μάθησης] --- B[Δηλωτική γνώση]; A --- C[Διαδικαστική γνώση]; A --- D[Εννοιολογική γνώση];
```

Δηλωτική γνώση

Διαδικαστική γνώση

Εννοιολογική γνώση

Η σύγκριση των δύο αντιλήψεων για την Ιστορία

- Μετωπική διδασκαλία
- Αποστήθιση
- Πολιτικο-στρατιωτικά γεγονότα
- Μεγάλες εθνικές αφηγήσεις
- Ιστορία προσωπικοτήτων
- Μονοδιάστατη ανάγνωση του παρελθόντος
- Η αλήθεια είναι μια και μοναδική
- παρελθοντολογισμός

- Μαθητοκεντρική διδασκαλία
- Κριτική κατανόηση
- Όλοι οι τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας
- Πολυμέρεια-θεματικές προσεγγίσεις
- Εξανθρωπισμός της ιστορίας
- Πολυπρισματική-διαθεματική εστίαση
- Οι αλήθειες είναι πολλές
- Διασύνδεση του ιστορικού παρελθόντος με το παρόν και το μέλλον